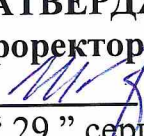

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

**Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра бізнесу та управління**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з методичної роботи

Ярослав ШТАНЬКО
“ 29 ” серпня 2025 р.

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	07 Управління та адміністрування
Спеціальність:	071 Облік і оподаткування
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	Облік та бізнес-аналітика
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

**Івано-Франківськ
2025**

РОЗРОБНИК:

к.е.н., доц. професор кафедри
бізнесу та управління

Оксана БОРОВИЧ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри бізнесу та управління
Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

к.е.н., доц.,
завідувач кафедри
бізнесу та управління

Ірина ПОПАДИНЕЦЬ

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПІ
старший викладач кафедри
бізнесу та управління

Ігор ЦЮЦЯК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

e-mail	oksana.borovych@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	205 https://ukd.edu.ua/dovidnyk/kafedra-upravlinnya-ta-administruvannya
Посилання на сайт	Оксана Борович https://docs.google.com/document/d/1ZmQpiyae3o77FnS5CD_CSAY1Hg77gMw7/edit
Сторінка курсу в СДО	Фінансовий облік https://online.ukd.edu.ua/course/view.php?id=3883

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Національна економіка постійно зазнає економічних перетворень, що суттєво впливають на діяльність підприємств та їх обліково-звітне відображення. Важливою складовою інформаційного забезпечення управління господарськими ресурсами та джерелами їх формування є дані бухгалтерського (фінансового) обліку. Цей облік надає користувачам повну, достовірну та неупереджену інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та грошові потоки суб'єкта господарювання для потреб менеджменту. Успішне управління підприємством передбачає глибоке розуміння основних економічних та фінансових показників, що формуються в системі обліку та звітності. У зв'язку з цим, фахівці у галузі обліку й оподаткування повинні володіти сучасними інструментами обліку, які допомагають розробляти та реалізовувати ефективні управлінські рішення. Крім того, на професійному рівні вони повинні мати глибокі теоретичні та методичні знання з ведення бухгалтерського (фінансового) обліку й складання фінансової звітності.

Навчальна дисципліна «Фінансовий облік» займає провідне місце у навчальному процесі підготовки бакалаврів з обліку і оподаткування, що зумовлене значенням облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-звітної інформації. Навчальна дисципліна «Фінансовий облік» є невід'ємною частиною циклу дисциплін, включених до групи базових дисциплін професійної підготовки, необхідних фахівцям, зайнятим у сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. Дана дисципліна є базовою дисципліною освітньої програми підготовки студентів за першим (бакалаврським) освітнім рівнем, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування». **Мета та завдання дисципліни:** формування у здобувачів вищої освіти системи знань з теорії та практики ведення фінансового обліку активів, капіталу, зобов'язань, витрат, доходів та фінансових результатів на основі національних положень стандартів бухгалтерського обліку, а також узагальнення облікової інформації з метою надання інформації різним користувачам для прийняття управлінських рішень щодо ефективності діяльності суб'єктів господарювання.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати:**

основні законодавчі та нормативні акти, якими регламентуються питання ведення бухгалтерського (фінансового) обліку та складання фінансової звітності;

місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств;

особливості практики здійснення фінансового обліку;

призначення та завдання фінансового обліку;

порядок обліку грошових коштів і дебіторської заборгованості;

види оцінок активів;

класифікацію запасів, основних засобів та інших активів;

порядок обліку виробничих запасів;

методи нарахування амортизації основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів;

порядок обліку надходження та вибуття основних засобів;

види оцінок зобов'язань;

класифікацію зобов'язань;

порядок обліку поточних та довгострокових зобов'язань;

склад та функції власного капіталу;

порядок обліку власного капіталу;

форми і системи оплати праці та облік розрахунків оплати праці;

порядок обліку доходів, витрат і результатів діяльності;

принципи побудови та якісні характеристики фінансової звітності;

структуру, порядок складання і подання фінансової звітності. В результаті

вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

використовувати положення нормативно-правових актів, які регламентують порядок ведення бухгалтерського (фінансового) обліку;

визначати сутність об'єктів обліку та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності;

володіти методичним інструментарієм обліку господарської діяльності підприємств;

складати первинні та зведені документи бухгалтерського обліку;

узагальнювати інформацію з первинних документів в регістрах синтетичного та аналітичного обліку;

здійснювати оцінку активів та зобов'язань;

вирішувати завдання різних видів складності щодо обліку активів, власного капіталу, зобов'язань, витрат, доходів та результатів діяльності підприємств;

формувати фінансову звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Облік та бізнес-аналітика»)

Шифр та назва компетентності	фр та назва програмних результатів навчання
ЗК 01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	ПР 02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств
ЗК 02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	
ЗК 03. Здатність працювати в команді	
ЗК 04. Здатність працювати автономно	
ЗК 05. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності	ПР 03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності
ЗК 06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	

ЗК 07. Здатність бути критичним та самокритичним	ПР 04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень
ЗК 08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	
ЗК 09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	ПР 05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств
ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою	
ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій	ПР 06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності
ЗК 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	
ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні	
СК 01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці	
СК 02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування	
СК 03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення	
СК 04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання	
СК 05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень	
СК 06 Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій	
СК 07. Застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості	

СК 08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів	
СК 09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування	
СК 10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків	
СК 11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	2, 3				
Семестр	4, 5				
Кількість кредитів ЄКТС	9				
		денна форма		заочна форма	
Аудиторні навчальні заняття		4 сем.	5 сем.	4 сем.	5 сем.
	лекції	42 (в год.)	22 (в год.)	6 (в год.)	8 (в год.)
	семінари, практичні	42 (в год.)	20 (в год.)	6 (в год.)	8 (в год.)
Самостійна робота		96 (в год.)	48 (в год.)	168 (в год.)	74 (в год.)
Форма підсумкового контролю	Залік – 4 семестр, Екзамен – 5 семестр				

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Економічна теорія	Управлінський облік
Бухгалтерський облік (загальна теорія)	Звітність підприємств
	Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку
Економіка бізнесу	Облік в державному секторі
Статистика	Інформаційні системи в обліку та оподаткуванні
	Оподаткування
	Облік за видами економічної діяльності
	Аудит

		денна форма		заочна форма	
		4 сем.	5 сем.	4 сем.	5 сем.
Аудиторні навчальні заняття	лекції	42 (в год.)	22 (в год.)	6 (в год.)	8 (в год.)
	семінари, практичні	42 (в год.)	20 (в год.)	6 (в год.)	8 (в год.)
Самостійна робота		96 (в год.)	48 (в год.)	168 (в год.)	74 (в год.)

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

4-й семестр

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку (2 год.)

Мета, сутність та завдання фінансового обліку. Предмет та об'єкти фінансового обліку. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку в Україні. Основні принципи бухгалтерського обліку. Облікова політика підприємства. Зміна облікової політики.

Питання для самостійного вивчення: Організація бухгалтерського (фінансового) обліку на підприємстві. Метод фінансового обліку: сутність та складові елементи. Порядок складання наказу про облікову політику підприємства (1, 2, 3, 4, 5, 6).

Тема 2. Облік грошових коштів (4 год.)

Поняття грошових коштів та готівкових розрахунків. Порядок ведення касових операцій на підприємствах. Поняття та порядок встановлення ліміту залишку готівки в касі. Порядок зберігання та видачі готівки. Документальне оформлення касових операцій у національній валюті в Україні. Призначення та порядок ведення касової книги. Звіт касира. Облік готівкових грошових коштів.

Порядок відкриття, переоформлення та закриття поточних рахунків. Документальне оформлення операцій за рахунками в банку. Облік грошових коштів на рахунках в банках.

Питання для самостійного вивчення: Завдання обліку грошових коштів. Організація роботи каси. Порядок та форми здійснення безготівкових розрахунків. Випуски банку, їх перевірка, порядок використання та опрацювання. Порядок відображення інформації про грошові кошти в облікових реєстрах та звітності (1, 3, 4, 5, 6).

Тема 3. Облік дебіторської заборгованості та резерву сумнівних боргів (4 год.)

Економічна сутність дебіторської заборгованості. Визначення, критерії визнання та класифікація дебіторської заборгованості.

Облік поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги. Порядок формування резерву сумнівних боргів. Облік формування та використання резерву сумнівних боргів. Облік поточної дебіторської заборгованості за розрахунками з підзвітними особами.

Інша поточна дебіторська заборгованість та її відображення в обліку. Облік розрахунків за виданими авансами, за претензіями, за відшкодуванням завданих збитків та облік розрахунків з різними дебіторами.

Облік довгострокової дебіторської заборгованості.

Питання для самостійного вивчення: Оцінка поточної та довгострокової дебіторської заборгованості. Документальне оформлення операцій за розрахунками з покупцями та замовниками. Облік дебіторської заборгованості, забезпеченої векселем. Документальне оформлення розрахунків з підзвітними особами. Інвентаризація дебіторської заборгованості. Порядок відображення інформації про дебіторську заборгованість в облікових регістрах та звітності (1, 3, 4, 5, 6).

Тема 4. Облік запасів (6 год.)

Економічна сутність запасів та порядок їх визнання. Первісна оцінка запасів при їх надходженні. Документальне оформлення та облік операцій з придбання виробничих запасів на умовах наступної та попередньої оплати.

Методи оцінки запасів у разі їх вибуття. Документальне оформлення та облік операцій з вибуття виробничих запасів.

Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів. Облік товарів.

Питання для самостійного вивчення: Класифікація запасів та основні завдання їх обліку. Облік отримання запасів на безоплатній основі. Облік запасів на складі. Облік уцінки запасів. Облік інвентаризації виробничих запасів. Порядок відображення інформації про запаси в облікових регістрах і звітності (1, 3, 4, 5, 6).

Тема 5. Облік витрат виробництва та готової продукції (8 год.)

Економічний зміст, визнання та класифікація витрат виробництва. Характеристика та склад прямих виробничих витрат. Синтетичний та аналітичний облік виробничих витрат. Сутність незавершеного виробництва. Розподіл загальновиробничих витрат. Облік загальновиробничих витрат.

Поняття, оцінка та визнання готової продукції. Документальне оформлення та облік оприбуткування готової продукції. Облік вибуття готової продукції.

Питання для самостійного вивчення: Значення і завдання обліку витрат виробництва. Порядок групування витрат за статтями калькуляції. Облік браку та напівфабрикатів власного виробництва. Класифікація готової продукції. Аналітичний облік готової продукції на складах та в бухгалтерії. Порядок відображення інформації про готову продукцію в облікових регістрах і звітності (1, 3, 4, 5, 6).

Тема 6. Облік основних засобів та інших необоротних матеріальних активів (8 год.)

Економічна сутність основних засобів, їх загальна характеристика. Критерії визнання, класифікація та оцінка основних засобів. Порядок формування первісної вартості основних засобів залежно від джерел їх надходження. Документальне оформлення та облік операцій з надходження основних засобів у результаті будівництва, придбання за кошти, безоплатного одержання, внеску до статутного капіталу.

Переоцінка основних засобів: порядок проведення та облікове відображення.

Економічна сутність амортизації основних засобів. Порядок нарахування та облік амортизації основних засобів.

Документальне оформлення та облік вибуття основних засобів у результаті: реалізації; ліквідації; безоплатної передачі.

Інвентаризація основних засобів. Порядок проведення та виведення

результатів інвентаризації.

Поняття інших необоротних матеріальних активів, їх загальна характеристика. Критерії визнання та класифікація інших необоротних матеріальних активів. Документальне оформлення та облік операцій з надходження й вибуття інших необоротних матеріальних активів. Облік зносу інших необоротних матеріальних активів.

Питання для самостійного вивчення: Економічна сутність капітальних інвестицій та основні напрямки їх здійснення. Сутність та об'єкти амортизації основних засобів. Облік витрат на проведення ремонтів та інших поліпшень основних засобів. Облік орендованих об'єктів основних засобів. Розкриття інформації про склад і рух необоротних активів в облікових регістрах та у фінансовій звітності (1, 3, 4, 5, 6).

Тема 7. Облік нематеріальних активів (4 год.)

Поняття, види та порядок оцінки нематеріальних активів. Документальне оформлення та облік операцій з надходження нематеріальних активів (розробка нематеріальних активів; придбання за плату, внески засновників до капіталу; безоплатне отримання).

Особливості обліку зносу (амортизації) нематеріальних активів.

Документальне оформлення та облік операцій з вибуття нематеріальних активів (реалізація; ліквідація; безоплатна передача, внесок до статутного капіталу інших підприємств).

Питання для самостійного вивчення: Класифікація нематеріальних активів за різними ознаками. Капітальні інвестиції в нематеріальні активи. Облік переоцінювання нематеріальних активів. Порядок відображення інформації про нематеріальні активи в облікових регістрах й звітності (1, 3, 4, 5, 6).

Тема 8. Облік фінансових інвестицій (6 год.)

Економічна сутність фінансових інвестицій та їх класифікація. Порядок визнання та первісна оцінка фінансових інвестицій. Оцінка фінансових інвестицій на дату балансу. Облік поточних фінансових інвестицій.

Довгострокові фінансові інвестиції: характеристика рахунків бухгалтерського обліку та методів оцінки. Облік довгострокових фінансових інвестицій пов'язаним сторонам за методом участі в капіталі (в асоційовані та дочірні підприємства). Облік довгострокових фінансових інвестицій, які утримуються до їхнього погашення.

Питання для самостійного вивчення: Переоцінка фінансових інвестицій. Порядок обліку еквівалентів грошових коштів. Облік інших довгострокових фінансових інвестицій. Порядок відображення інформації про фінансові інвестиції в облікових регістрах та звітності (1, 3, 4, 5, 6).

5-й семестр

Тема 9. Облік поточних зобов'язань (4 год.)

Зміст, критерії визнання та класифікація зобов'язань. Облік поточних зобов'язань за товари, роботи, послуги. Облік короткострокових векселів виданих. Облік поточних зобов'язань за розрахунками з бюджетом. Облік короткострокових кредитів банків. Облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями. Облік поточних зобов'язань за розрахунками з учасниками за нарахованими дивідендами.

Питання для самостійного вивчення: Документальне оформлення операцій за розрахунками з постачальниками та підрядниками. Облік

розрахунків за авансами одержаними. Документальне оформлення операцій за кредитами. Облік забезпечень наступних витрат і платежів . Порядок відображення інформації про поточні зобов'язання в облікових регістрах та звітності (1, 2, 3, 5, 6, 10, 11, 13, 14, 17, 18).

Тема 10. Облік довгострокових зобов'язань (2 год.)

Поняття та оцінка довгострокових зобов'язань. Облік довгострокових кредитів банку. Облік зобов'язань за довгостроковими векселями виданими. Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями. Облік довгострокових зобов'язань з фінансової оренди.

Облік цільового фінансування та цільових надходжень.

Питання для самостійного вивчення: Документальне оформлення операцій за розрахунками з фінансової оренди. Облік інших довгострокових зобов'язань. Порядок відображення інформації про довгострокові зобов'язання в облікових регістрах і звітності (1, 3, 5, 6).

Тема 11. Облік розрахунків з оплати праці та загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням (6 год.)

Економічний зміст заробітної плати та її регулювання. Види заробітної плати. Форми та системи оплати праці. Порядок нарахування заробітної плати та інших виплат працівникам. Порядок нарахування відпускних та допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з оплати праці.

Види утримань із заробітної плати. Облік податку на доходи фізичних осіб.

Облік військового збору.

Облік розрахунків за єдиним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Питання для самостійного вивчення: Значення й завдання обліку праці та її оплати. Класифікація виплат працівникам. Порядок виплати заробітної плати. Документальне оформлення розрахунків з оплати праці. Порядок відображення інформації про зобов'язання з оплати праці та за страхуванням в облікових регістрах і звітності (1, 3, 5, 6).

Тема 12. Облік доходів і витрат (4 год.)

Економічна сутність, порядок визнання та класифікація доходів. Поняття витрат, їх класифікація та порядок визнання. Облік доходів основної операційної діяльності підприємства. Поняття, склад та облік адміністративних витрат. Поняття, склад та облік витрат на збут.

Поняття, склад та облік доходів і витрат іншої операційної діяльності Облік доходів та витрат інвестиційної діяльності. Облік доходів та витрат фінансової діяльності. Облік інших доходів та витрат.

Питання для самостійного вивчення: Класифікація видів діяльності як основа побудови системи обліку доходів і витрат. Облік доходів від надання послуг. Облік вирахувань з доходу. Документальне оформлення операцій, що зумовлюють виникнення адміністративних та збутових витрат. Облік витрат з податку на прибуток (1, 3, 5, 6, 7).

Тема 13. Облік фінансових результатів діяльності підприємства (2 год.)

Економічна сутність фінансових результатів діяльності підприємства та порядок їх формування. Облік фінансових результатів операційної діяльності. Облік результатів фінансової та іншої діяльності.

Питання для самостійного вивчення: Порядок відображення інформації про фінансові результати діяльності підприємства в облікових регістрах і звітності (1, 3, 5, 6, 7).

Тема 14. Облік власного капіталу (2 год.)

Поняття та структура власного капіталу. Порядок формування та облік статутного, пайового й іншого зареєстрованого капіталу. Облік неоплаченого та вилученого капіталу.

Облік капіталу в дооцінках. Облік формування та використання коштів додаткового капіталу. Облік резервного капіталу. Облік нерозподіленого прибутку (непокритого збитку).

Питання для самостійного вивчення: Оцінка та функції власного капіталу. Оцінка та облік вилучених акцій при викупі й перепродажу. Основні вимоги до використання нерозподіленого прибутку. Порядок відображення інформації про власний капітал в облікових регістрах і звітності (1, 3, 5, 6, 8, 9).

Тема 15. Фінансова звітність підприємства (2 год.)

Мета, завдання та значення фінансової звітності. Склад і форми фінансової звітності. Порядок складання Балансу (Звіту про фінансовий стан). Порядок складання Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід). Порядок складання Звіту про рух грошових коштів. Порядок складання Звіту про власний капітал.

Питання для самостійного вивчення: Призначення фінансової звітності. Підготовка облікових даних для складання річної фінансової звітності. Вимоги до складання та порядок подання фінансової звітності. Примітки до фінансової звітності (1, 2, 3, 5, 6, 12, 15, 16).

Зміст практичних занять

4-й семестр

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

- 1.1. Фінансовий облік: сутність, мета, завдання та характерні ознаки
- 1.2. Основне призначення, предмет та об'єкти фінансового обліку
- 1.3. Рівні нормативного регулювання бухгалтерського (фінансового) обліку
- 1.4. Основні завдання Методологічної ради з бухгалтерського обліку
- 1.5. Стандарти бухгалтерського обліку, які регламентують порядок ведення фінансового обліку
- 1.6. Вимоги законодавства щодо організації обліку на підприємстві
- 1.7. Облікова політика та її роль в організації обліку на підприємстві
- 1.8. Принципи формування облікової політики підприємства
2. Тестові завдання.
3. Практичні завдання.

Тема 2. Облік грошових коштів (6 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

- 1.1. Нормативні документи, які регулюють готівковий обіг у національній валюті

України

- 1.2. Економічний зміст та завдання обліку грошових коштів
- 1.3. Порядок приймання і видачі готівки та оформлення касових документів
- 1.4. Порядок складання та подання звіту касира
- 1.5. Облік готівкових грошових коштів
- 1.6. Порядок відкриття, використання та припинення операцій на рахунках в банку
- 1.7. Характеристика первинних документів з обліку коштів на рахунках в банку
- 1.8. Облік наявності та руху грошових коштів на рахунках в банку
2. Тестові завдання.
3. Практичні завдання.

Тема 3. Облік дебіторської заборгованості та резерву сумнівних боргів (6 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:
 - 1.1. Економічна сутність, визнання та завдання обліку дебіторської заборгованості
 - 1.2. Оцінка та класифікація дебіторської заборгованості
 - 1.3. Документальне оформлення розрахунків з покупцями за реалізовану продукцію
 - 1.4. Облік господарських операцій з утворення та погашення заборгованості покупців за реалізовані активи
 - 1.5. Порядок визначення та облік резерву сумнівних боргів
 - 1.6. Узагальнений порядок та умови направлення працівників у відрядження
 - 1.7. Документальне оформлення та облік розрахунків з підзвітними особами
 - 1.8. Облік розрахунків за претензіями
 - 1.9. Облік розрахунків за відшкодуванням завданих збитків
 - 1.10. Довгострокова дебіторська заборгованість та її відображення в обліку
2. Тестові завдання.
3. Практичні завдання.

Тема 4. Облік запасів (6 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:
 - 1.1. Економічна сутність запасів, їх загальна характеристика
 - 1.2. Критерії визнання запасів як активів підприємства
 - 1.3. Формування первісної вартості виробничих запасів
 - 1.4. Документальне оформлення та облік надходження виробничих запасів
 - 1.5. Методи оцінки вибуття виробничих запасів
 - 1.6. Документальне оформлення та облік відпуску виробничих запасів
 - 1.7. Документальне оформлення й облік малоцінних та швидкозношуваних предметів
 - 1.8. Облік надходження та продажу товарів
2. Тестові завдання.
3. Практичні завдання.

Тема 5. Облік витрат виробництва та готової продукції (6 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

- 1.1. Економічна сутність та завдання обліку витрат виробництва
- 1.2. Склад витрат виробництва
- 1.3. Основні статті калькулювання виробничих підприємств
- 1.4. Склад загальновиробничих витрат, їх характеристика
- 1.5. Алгоритм розподілу загальновиробничих витрат
- 1.6. Облік витрат виробництва
- 1.7. Поняття та класифікація готової продукції за її характером
- 1.8. Порядок формування первісної вартості готової продукції
- 1.9. Синтетичний та аналітичний облік готової продукції

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 6. Облік основних засобів та інших необоротних матеріальних активів (6 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

- 1.1. Економічна сутність основних засобів, їх загальна характеристика
- 1.2. Критерії визнання об'єкту основних засобів активом
- 1.3. Класифікація та види вартісної оцінки основних засобів
- 1.4. Документальне оформлення операцій з надходження та переміщення об'єктів основних засобів
- 1.5. Облік господарських операцій з надходження об'єктів основних засобів
- 1.6. Облік зносу (амортизації) основних засобів
- 1.7. Документальне оформлення операцій з вибуття об'єктів основних засобів
- 1.8. Облік господарських операцій з вибуття об'єктів основних засобів
- 1.9. Сутність та документування операцій, пов'язаних із поліпшення основних засобів
- 1.10. Облік переоцінки та зменшення корисності основних засобів
- 1.11. Порядок проведення та облік інвентаризації основних засобів
- 1.12. Склад та оцінка інших необоротних матеріальних активів
- 1.13. Документальне оформлення та облік бібліотечних фондів
- 1.14. Документальне оформлення та облік операцій з малоцінними необоротними матеріальними активами

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 7. Облік нематеріальних активів (4 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

- 1.1. Сутність нематеріальних активів та їх загальна характеристика
- 1.2. Критерії визнання нематеріальних активів в бухгалтерському обліку
- 1.3. Групи нематеріальних активів та їх характеристика
- 1.4. Порядок формування первісної вартості нематеріальних активів
- 1.5. Документальне оформлення операцій з надходження нематеріальних активів
- 1.6. Облік господарських операцій з надходження нематеріальних активів
- 1.7. Облік витрат на розробку нематеріальних активів

- 1.8. Облік амортизації нематеріальних активів
- 1.9. Документальне оформлення операцій з вибуття нематеріальних активів
- 1.10. Облік господарських операцій з вибуття нематеріальних активів
- 1.11. Переоцінка нематеріальних активів: порядок проведення та облікове відображення

2. *Тестові завдання.*

3. *Практичні завдання.*

Тема 8. Облік фінансових інвестицій (6 год.)

1. *На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:*

- 1.1. Сутність фінансових інвестицій та їх загальна характеристика
- 1.2. Класифікація фінансових інвестицій
- 1.3. Критерії визнання фінансових інвестицій активом
- 1.4. Порядок визначення собівартості фінансових інвестицій залежно від способів їх придбання
- 1.5. Оцінка фінансових інвестицій на дату складання Балансу
- 1.6. Відображення операцій з поточними фінансовими інвестиціями на рахунках бухгалтерського обліку
- 1.7. Методи оцінки та обліку довгострокових фінансових інвестицій
- 1.8. Облік довгострокових фінансових інвестицій за справедливою вартістю
- 1.9. Облік довгострокових фінансових інвестицій за методом участі в капіталі
- 1.10. Облік фінансових інвестицій, що утримуються підприємством до їх погашення

2. *Тестові завдання.*

3. *Практичні завдання.*

5-й семестр

Тема 9. Облік поточних зобов'язань (4 год.)

1. *На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:*

- 1.1. Економічна сутність, критерії визнання та завдання обліку зобов'язань
- 1.2. Оцінка та класифікація зобов'язань
- 1.3. Документальне оформлення розрахунків з постачальниками за придбанні матеріальні цінності
- 1.4. Облік кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги
- 1.5. Поняття та види кредитів
- 1.6. Документальне оформлення та облік короткострокових кредитів банку
- 1.7. Облік розрахунків з бюджетом за податками і обов'язковими платежами
- 1.8. Облік розрахунків за іншими поточними зобов'язаннями
- 1.9. Облік забезпечень наступних витрат і платежів

2. *Тестові завдання.*

3. *Практичні завдання.*

Тема 10. Облік довгострокових зобов'язань (2 год.)

1. *На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:*

- 1.1. Сутність та оцінка довгострокових зобов'язань
- 1.2. Облік довгострокових позик в національній валюті
- 1.3. Облік зобов'язань за довгостроковими векселями виданими
- 1.4. Сутність довгострокових зобов'язань за емітованими облігаціями
- 1.5. Облікове відображення операцій із нарахування амортизації премії та дисконту за випущеними облігаціями
- 1.6. Облік довгострокових зобов'язань з фінансової оренди
- 1.7. Облік цільового фінансування та цільових надходжень.

2. *Тестові завдання.*

3. *Практичні завдання.*

Тема 11. Облік розрахунків з оплати праці та загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням (4 год.)

1. *На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:*

- 1.1. Законодавче регулювання розрахунків за виплатами працівникам
- 1.2. Склад основної та додаткової заробітної плати
- 1.3. Поняття, форми та системи оплати праці
- 1.4. Порядок нарахування заробітної плати за різних форм і систем оплати праці
- 1.5. Види утримань із заробітної плати (обов'язкових та за згодою працівників) та їх облік
- 1.6. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків за виплатами працівникам
- 1.7. Облік розрахунків за єдиним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхуванням

2. *Тестові завдання.*

3. *Практичні завдання.*

Тема 12. Облік доходів і витрат (4 год.)

1. *На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:*

- 1.1. Сутність доходів, їх призначення, склад та порядок визнання
- 1.2. Економічна сутність витрат та порядок їх визнання у бухгалтерському обліку
- 1.3. Порядок визнання та обліку доходів у результаті реалізації готової продукції
- 1.4. Порядок формування та облік собівартості реалізованої готової продукції
- 1.5. Порядок обліку адміністративних та збутових витрат
- 1.6. Порядок обліку іншого операційного доходу та інших витрат операційної діяльності
- 1.7. Облік доходів та витрат від участі в капіталі
- 1.8. Порядок обліку інших фінансових доходів та фінансових витрат

- 1.9. Облік інших доходів та втрат
2. *Тестові завдання.*
3. *Практичні завдання.*

Тема 13. Облік фінансових результатів діяльності підприємства (2 год.)

1. *На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:*
 - 1.1. Поняття та порядок формування фінансових результатів діяльності підприємств
 - 1.2. Основні завдання організації обліку фінансових результатів
 - 1.3. Алгоритм визначення чистого прибутку (збитку) у Звіті про фінансові результати
 - 1.4. Порядок списання доходів і витрат та визначення чистого фінансового результату (прибутку, збитку)
 - 1.5. Порядок визначення та облік фінансових результатів основної діяльності
 - 1.6. Порядок визначення та облік фінансових результатів інвестиційної діяльності
 - 1.7. Порядок визначення та облік фінансових результатів фінансової діяльності
2. *Тестові завдання.*
3. *Практичні завдання.*

Тема 14. Облік власного капіталу (2 год.)

1. *На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:*
 - 1.1. Економічний зміст власного капіталу та його функції
 - 1.2. Складові власного капіталу, їх сутність та характеристика
 - 1.3. Джерела формування власного капіталу
 - 1.4. Облік формування зареєстрованого (пайового) капіталу
 - 1.5. Облік неоплаченого та вилученого капіталу
 - 1.6. Облік капіталу в дооцінках
 - 1.7. Облік додаткового та резервного капіталу
 - 1.8. Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків)
2. *Тестові завдання.*
3. *Практичні завдання.*

Тема 15. Фінансова звітність підприємства (2 год.)

1. *На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:*
 - 1.1. Мета і завдання фінансової звітності
 - 1.2. Сутність та значення фінансової звітності
 - 1.3. Склад, зміст річної і періодичної звітності
 - 1.4. Значення та порядок складання Балансу (Звіту про фінансовий стан)
 - 1.5. Значення та порядок складання Звіту про фінансові результати
 - 1.6. Значення та порядок складання Звіту про рух грошових коштів
 - 1.7. Значення та порядок складання Звіту про власний капітал

2. *Тестові завдання.*
3. *Практичні завдання.*

Зміст самостійної роботи студентів
Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання			
	денна форма		заочна форма	
	4 сем.	5 сем.	4 сем.	5 сем.
Самостійна робота, год, у т.ч.:	96	48	168	74
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	20	10	46	26
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	20	10	—	—
Підготовка звітів з практичних робіт	20	6	—	—
Підготовка до поточного контролю	16	10	34	14
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	20	12	88	34

ПОЛІТИКА КУРСУ

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

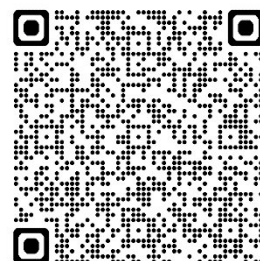
2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Очікуваний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
-------------------------------	----------------	------------------

Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності підприємств Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності	Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда). Наочні методи (ілюстрування, мультимедійні методи). Практичні методи (вправи, практичні роботи). Творчі (дослідження студентів). Метод самостійної роботи. Робота під керівництвом викладача. Інтерактивні методи (дискусія, мозковий штурм).	Залік, екзамен. Поточний контроль. Усний контроль. Письмовий контроль. Тестовий контроль.
--	---	--

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контрольні заходи

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	25	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали – «2»; «3»; «4»; «5». У разі відсутності студента на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «0» (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на заліки/екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Білоус О.М., Коваленко С.В. Фінансовий облік в Україні: методологія та практика: підручник. Харків: Ранок, 2024. 284 с.
2. Гордієнко Н.І. Фінансовий облік : навч. посіб. / Н.І. Гордієнко ; Харків. нац. ун-т міськ. госпва ім. О.М. Бекетова. – 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2023. 288 с. – URI: <http://eprints.kname.edu.ua/62308>
3. Фінансовий облік : підручник; 3-тє вид., доп. та перероб. / Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, П.Н. Денчук [та ін.]. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 488 с.: – URI: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/48101/1/finans_oblik-2023.pdf
4. Фінансовий облік 1: підручник / Я.П. Іщенко, О.А. Подолянчук, Н.І. Коваль. Вінниця: Видавництво ФОП Кушнір Ю. В. 2020. 496 с. – URI: <http://repository.vsau.org/getfile.php/25426.pdf>
5. Фінансовий облік і звітність: навч. посіб. / С.І. Мельник, І.М. Горбан, Н.С. Марушко. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с.: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5229>
6. Фінансовий облік: навчальний посібник / В.М. Краєвський, О.П. Колісник, Н.В. Гуріна та ін. Ірпінь: Державний податковий університет, 2022. 616 с. – URI: <https://dpu.edu.ua/?view=arti>

Додаткова література

7. Андрущенко В.Л., Осмятченко В.О., Ізмайлов Я.О., Тучак Т.В. Податкова система: навч. посіб. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. 492 с.
8. Гресь Н.Л. Облік і звітність в оподаткуванні : навч. пос. / Н.Л. Гресь, К.К. Недоступ / за заг. ред. проф. М.Т. Теловатої; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2019. – 152 с.
9. Іванчук Н. В. Звітність підприємств : навчальний посібник. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с.
10. Податкова система: навч. посіб. /Т. Тучак, В. Осмятченко, Я. Ізмайлов та ін., за заг. ред. д.е.н. В.Л. Андрущенка. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. 485 с.
11. Сиротюк Г.В., Петришин Л.П. Звітність підприємств: навч. посіб. Видавництво «Магнолія 2006», 2021. 440 с.
12. Фінансова звітність за П(С)БО: навчально-методичний посібник / Ю.С. Глушач. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. - 88 с. <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/14243>
13. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності: підручник / А.Г. Загородній, І.Й. Яремко, Л.М. Пилипенко, А.С. Мороз. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2020, 320 с.
14. Кузіна Р.В., Добрунік Т.П., Радова О.В. Облік у галузях економіки: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. 508 с.
15. Плаксієнко В.Я., Кононова О.Є., Шпатакова О.Л. Особливості системи оподаткування, податкової звітності та бухгалтерського обліку в будівельній галузі: навч. посіб. Херсон: Олді-плюс, 2019. 108 с.
16. Плаксієнко В.Я. Первинний облік у сільськогосподарських підприємствах: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 440 с.

Електронні інформаційні ресурси

Інформаційною базою вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий облік» є:

- 1) законодавчі акти, нормативні документи, інструктивні, методичні матеріали й рекомендації міністерств, відомств;
- 2) фінансово-економічні бюлетені Державної служби статистики України;
- 3) матеріали науково-практичних конференцій;
- 4) підручники та навчальні посібники на електронних носіях;
- 5) професійні видання України;
- 6) Інтернет-ресурси, зокрема:
 - ~ законодавство України – <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
 - ~ офіційний сайт Кабінету Міністрів України – <https://www.kmu.gov.ua>
 - ~ офіційний сайт Міністерства фінансів України – <https://mof.gov.ua/uk>
 - ~ офіційний сайт Державної податкової служби України – <https://www.tax.gov.ua>
 - ~ офіційний сайт Державної служби статистики України – <https://www.ukrstat.gov.ua>
 - ~ Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua>